

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ“

03.06.2020 г. – Вариант № 2

МОДУЛ 1

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Пирамидата на А. Маслоу описва:

- А) потребностите
- Б) зависимостите
- В) емоциите
- Г) желанията

2. Принципно интровертът и екстровертът се различават по:

- А) нивото на тяхната интелигентност
- Б) насочеността на психичния им живот
- В) социалния им статус
- Г) техните музикални предпочитания

3. Съпреживяването на чуждите емоции се нарича:

- А) симпатия
- Б) пренос
- В) регрес
- Г) емпатия

4. Несъзнаваното НЕ е предмет на изследване от:

- А) психоаналитичните теории
- Б) съвременната психология
- В) бихевиоризма
- Г) З. Фройд

5. Кое от изброените е важна част от психоанализата?

- А) тълкуване на сънища
- Б) попълване на тестове за интелигентност
- В) цифрова диагностика
- Г) хомеопатично интервю

6. Наркотичната зависимост се проявява най-пълно като:

- А) физиологична зависимост;
- Б) психологическа зависимост;
- В) социална зависимост;
- Г) комплекс от физиологична, психологическа и социална зависимост.

7. Силогизмът е извод, основан на:

- А) интуиция
- Б) индукция
- В) дедукция
- Г) аперцепция

8. Кое от изброените твърдения е конюнкция?

- А) Петър е човек, следователно е смъртен.
- Б) Петър е българин и е философ.
- В) Петър не е безсмъртен.
- Г) Петър е или човек, или безсмъртен.

9. Кое от изброените съждения е общо?

- А) Няма смъртни богове.
- Б) Има почтени хора.
- В) Някои хора са поети.
- Г) Някои хора не са високи.

10. Според закона за изключеното трето:

- А) всяко съждение може да е само или вярно, или невярно
- Б) истината е относителна
- В) няма други науки за мисленето освен две – логиката и психологията
- Г) за всяко съждение могат да се посочат само две причини

11. По обем понятията грип и птичи грип са:

- А) тъждествени
- Б) подчинени
- В) кръстни
- Г) противни

12. Умозаклучението е:

- А) мъдрост
- Б) предположение
- В) извод
- Г) фактическа истина

13. Релативизмът в етиката е характерен за:

- А) софистите
- Б) Сократ
- В) християнството
- Г) Кант

14. Според стоиците човекът е:

- А) роден свободен, но навсякъде е в окови
- Б) Божие творение
- В) еволюирала маймуна
- Г) подчинен на съдбата

15. Според Кант категоричният императив е:

- А) въпрос на конвенция
- Б) всеобщ морален закон
- В) въпрос на чувства
- Г) божествена заповед

16. Според Аристотел добродетелите са:

- А) хора, които правят добро
- Б) теоретични постижения
- В) добри намерения
- Г) средина между две крайности

17. Основен принцип на щастието според хедонизма е:

- А) удоволствието
- Б) традицията
- В) религията
- Г) дългът

18. Добродетел и знание са едно и също нещо според:

- А) Сократ
- Б) Сартр
- В) Хайдегер
- Г) Питагор

19. Не може да има справедливост без:

- А) уважение
- Б) търпимост
- В) равнопоставеност
- Г) любов

20. Моралната сила на законите се изразява в тяхната:

- А) легитимност
- Б) легалност
- В) формалност
- Г) истинност

21. Кое от изброените права е политическо?

- А) право на живот
- Б) право на глас
- В) право на труд
- Г) право на образование

22. Кое от изброените НЕ е предмет на правото?

- А) договорите
- Б) престъпленията
- В) наказанията
- Г) добродетелите

23. Договорът от Маастрихт от 1992 г. се свързва:

- А) със създаването на Европейския съюз
- Б) с присъединяването на България към Европейския съюз
- В) с официалното прекратяване на Студената война
- Г) с обединението на Германия

24. В правото хората се разглеждат като:

- А) лица
- Б) личности
- В) индивиди
- Г) виновни до доказване на противното

25. Светът е единство на материя и форма според:

- А) Питагор
- Б) Аристотел
- В) Платон
- Г) Сократ

26. Твърдението, че човекът е абсурдно същество, може да се срещне във философията на:

- А) платонизма
- Б) хедонизма
- В) екзистенциализма
- Г) християнството

27. Познанието в епохата на Просвещението се основава на:

- А) разума и сетивността
- Б) авторитета и църквата
- В) вярата и съвестта
- Г) митовете и легендите

28. Диалектическият метод е в основата на философията на:

- А) Кант
- Б) Августин
- В) Аристотел
- Г) Хегел

29. „Всичко е съмнително“ е твърдение, характерно за:

- А) романтизма
- Б) хегелианството
- В) скептицизма
- Г) фундаменталната онтология

30. Научният метод е основна тема във философията на:

- А) Античността
- Б) Новото време
- В) Средновековието
- Г) Ренесанса

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ”

03.06.2020 г. – Вариант № 2

МОДУЛ 2

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. От изброените съждения открийте частноотрицателното съждение и го напишете в листа за отговори, а след това го превърнете в общоутвърдително:

1. „Нито един ученик не е отличник.“
2. „Някои ученици не са отличници.“
3. „Някои ученици са отличници.“
4. „Всички отличници са ученици.“

32. Към всеки философ отнесете едно от четирите понятия – идея, онтология, удоволствие, воля.

1. Епикур
2. Платон
3. Хайдегер
4. Ницше

33. От изброените по-долу посочете четири философи досократици:

Талес, Сенека, Аристотел, Демокрит, Платон, Марк Аврелий, Питагор, Декарт, Хераклит, Августин, Паскал.

34. В свитъка за свободни отговори сложете „да“ или „не“ срещу следните твърдения:

1. Законодателната власт в Република България принадлежи на министър-председателя.
2. Президентът е върховен главнокомандващ на въоръжените сили на Република България.
3. Министерският съвет е пряко подчинен на Президента.

Прочетете текста и изпълнете задачите към него (от 35. до 38. включително)

На практика се оказва, че човек изпитва странен стремеж към познание, но няма необходимите заложби или няма онова, което Аристотел нарича „човешка природа“.

Това неминуемо ни задължава да признаем, че истинската природа на човека е по-широка и че се заключава в това да има както заложби, така и недостатъци. Човек се състои от това, което има „и което му липсва“. Ако дълго и отчаяно използва своите умствени способности, то не е защото просто ги има, а точно обратното, защото изпитва необходимост от нещо, което му липсва, и в желанието си да го постигне мобилизира способностите, които притежава. Най-основната грешка на всички теории за познанието се състои в пренебрегването на изначалното несъответствие между необходимостта, която човек изпитва за познание, и „способностите“, с които разполага за това. Само Платон предугажда, че коренът на познанието, или по-скоро самата му същност, се крие в недостатъчността на човешките способности, в страшния факт, че човек „не знае“... Но човекът е живеещо несъвършенство, човекът се нуждае от знание и приема с болка своето незнание.

Хосе Ортега и Гасет, „Що е философия?“

35. От какво друго, наред със заложбите, се състои природата на човека?

36. В какво се състои същността на познанието според Платон и с кой факт се изразява тази същност?

37. Отговорете според текста на следните въпроси:

- А. Освен от това, което „има“, от какво друго се състои човекът?
- Б. Достатъчно ли е човек да има умствени способности, или му е необходим и друг стимул, за да ги използва?
- В. Какво липсва на човека, за да удовлетвори стремежа си към познание?

38. Отговорете според текста на следните въпроси:

- А. Какво е изначалното несъответствие в познанието?
- Б. Как се наричат теориите, които се занимават с човешките познавателни способности?
- В. Съвършен ли е човекът според автора?

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ”

03.06.2020 г. – Вариант № 2

МОДУЛ 3

Време за работа – 120 минути

В свитъка за свободните отговори напишете философско есе по един от зададените фрагменти!

1. „Първоизточникът на философията е забелязването на собствената слабост и безсилие.“

Епиктет, „Наръчник за живота“

2. „Егоизмът не е идентичен с чувството да обичаш себе си, а точно с противоположното понятие. Себелюбивият човек постоянно е зает със себе си, никога не е задоволен, винаги е неспокоен, че не получава достатъчно, че пропуска, че е лишен от нещо.“

Е. Фром, „Бягство от свободата“

3. „Достойнството означава, че всеки член на човешкия род има изключителното право сам да дава отговор на въпроса „Кой съм аз?“ или да дефинира своята идентичност.“

Христо Тодоров, „Воля за диалог“

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ”**

03.06.2020 г. – ВАРИАНТ № 2

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Въпрос	Отговор	Точки
1	А	1
2	Б	1
3	Г	1
4	В	1
5	А	1
6	Г	1
7	В	1
8	Б	1
9	А	1
10	А	1
11	Б	1
12	В	1
13	А	1
14	Г	1
15	Б	1
16	Г	1
17	А	1
18	А	1
19	В	1
20	А	1
21	Б	1
22	Г	1
23	А	1
24	А	1
25	Б	1
26	В	1
27	А	1
28	Г	1
29	В	1
30	Б	1

Задача 31 – 2 точки

1. „Някои ученици не са отличници.“
2. „Всички ученици са отличници“.

Задача 32. – 4 точки

1. Епикур – удоволствие
2. Платон - идея
3. Хайдегер - онтология
4. Ницше - воля

Задача 33. – 4 точки.

Талес, Демокрит, Питагор, Хераклит

Задача 34. – 6 точки

1. Не
2. Да
3. Не

Задача 35. - 3 точки

Недостатъците също се включват в природата на човека.

Задача 36. – 4 точки

Според Платон същността на познанието е „в недостатъчността на човешките способности; в страшния факт, че човек „не знае“.

Задача 37. – 6 точки

- А. Човек се състои и от това, което му липсва.
- Б. Не, не е достатъчно.
- В. Според Хосе Ортега и Гасет, за да може да удовлетвори стремежа си към познание, на човека му липсват заложи.

Задача 38. - 6 точки

А. Изначалното несъответствие в познанието е несъответствието между потребността, която човек изпитва за познание, и „способностите“, с които разполага за това.

Б. Теориите, които се занимават с човешките познавателни способности се наричат теории на познанието.

В. Човекът не е съвършен, или „човекът е живеещо несъвършенство“, или друг отрицателен отговор.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ФИЛОСОФСКО ЕСЕ (35 точки)

1. Ниво на разпознаване на философската проблематика (философските проблеми), заложена/и във фрагмента – до 5 точки;

2. Ниво на философска осмисленост и интерпретация на проблемите – до **10** точки;
3. Ниво на употреба и владеење на логическия и понятиен инструментариум при формулиране на позиција и излагане на аргументација в нејна подкрепа – до **10** точки;
4. Степен на самостојателност при тълкуването на проблема във фрагмента – до **7** точки;
5. Ниво на езикова и стилистична култура – до **3** точки